Prima instanță: Judecătoria Ungheni (judecător R.Costru)
Dosarul nr.2a-897/24 (nr. 2-21023125-03-2a-16082024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ
D E C I Z I E

20 ianuarie 2026 **mun. Bălţi**

Completul de judecată în componența:
Preşedintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii **Natalia Costaș, Ivan Parii**
Grefier **Radmila Roșca, Cristina Țurcanu**

examinând în ședință judiciară publică cererea de apel declarată de avocatul Sanduleac Diana în interesele lui Stoica Igor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de CA"General Asigurări"SA către Stoica Igor privind încasarea în ordine de regres a despăgubirii,

împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 28 februarie 2024,-

a constatat:

Pretențiile reclamantului:

La data de 15.12.2021, CA „General Asigurări" Societate pe Acțiuni a depus cerere de chemare în judecată către Stoica Igor, privind recuperarea prin regres a daunei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 12.12.2019, în or. Ungheni, Tr. R 17 km pârâtul, conducând autovehiculul Renault Clio cu n/î *****, a încălcat prevederile RCR, producând un accident rutier în urma căruia a deteriorat automobilele Mercedes Sprinter cu n/î ***** și autovehiculul Ford Fusion cu n/î *****.

Vina pârâtului în încălcarea RCR a fost stabilită prin Proces-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 0491772 din 16.12.2019, fapt pentru care a fost amendat conform art. 242 alin. (2) Cod Contravențional.

Autovehiculul Renault Clio cu n/î ***** a fost asigurat RCA la reclamanta SA „General Asigurări" - fapt care se confirmă prin contractul de asigurare nr. RCAI-004784590 din 29.03.2019.

La 24.12.2019 a fost întocmit Procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 2163-19-RCA prin care au fost stabilite deteriorările existente la automobilul Ford Fusion cu n/î

***** în baza căruia evaluatorul independent SRL „Eurotaxglass” a efectuat evaluarea Nr. 2163-19-RCA privind evaluarea pagubei în mărime de 27.081,00 lei.

Iar, în baza ordinului directorului nr. 1028 din 31.03.2020, a fost achitată despăgubirea de asigurare în mărime de 27.081,00 lei, prin ordinul de plată nr. 671 din 31.03.2020.

Ulterior, la data 02.01.2020 a fost întocmit Procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 2185-19-RCA prin care au fost stabilite deteriorările existente la automobilul Mercedes Sprinter cu n/î ***** în baza căruia evaluatorul independent SRL „TRUCK” a emis Actul de îndeplinire lucrărilor, în mărime de 94.500,00 lei, inclus TVA-20%=78.750,00 lei.

Astfel, pentru deteriorarea autovehiculului Mercedes Sprinter cu n/î ***** au fost stabilite următoarele sume spre achitare:

- 78.750,00 lei achitată cu titlu de despăgubirea de asigurare;

- 2.640 lei achitată pentru tractarea autovehiculului;

-800,00 lei achitată pentru efectuarea calculului/costului de reparație pentru autovehiculul Mercedes Sprinter cu n/î *****.

Respectiv, suma finală spre achitare pentru reparația autovehiculului Mercedes Sprinter cu n/î ***** a fost în mărime de 82.190,00 lei.

Iar, în baza ordinului directorului nr. 1617 din 09.06.2020, a fost stabilită despăgubire de asigurare în mărime de 82.190,00 lei, care au fost efectiv achitați păgubitului prin ordinul de plată nr. 5535 din 09.06.2020.

Astfel, reclamantul a achitat pentru ambele autovehicule deteriorate în urma accidentului rutier din 12.12.2019 din vina pârâtului Stoica Igor, suma totală în mărime de 109.271,00 lei.

A relevat reclamantul că, pârâtul vinovat în producerea accidentului rutier nu era inclus în contractul de asigurare de răspundere civilă auto la momentul producerii accidentului rutier pentru automobilul pe care îl conducea. Acest fapt se confirmă prin contractul de asigurare nr. RCAI-004784590 din 29.03.2019, în care la Capitolul III nu este bifată opțiunea „b) nelimitat de persoane”, iar la lit.a) este inclus doar utilizatorul Grușca Rodica.

Astfel, la data 08.04.2020 a fost expediată în adresa pârâtului pretenția cu nr.688-2020 privind recuperarea prin regres a daunei în mărime de 27.081,00 lei și pretenția cu nr. 1286-2020 din data 19.06.2020 privind recuperarea prin regres a daunei în mărime de 82.190,00 lei, fiind acordat în ambele cazuri un termen de 30 zile pentru achitarea sumelor pentru prejudiciul cauzat în mărime total de 109.271,00 lei, fie pentru prezentarea la sediul reclamantului în scopul încheierii unei tranzacții și examinarea

posibilității de achitare în rate, nici aceste pretenții nu au fost satisfăcute de către pârât, astfel încât au înaintat prezenta acțiune.

Deoarece pârâtul nu a achitat suma solicitată în termenul acordat, acesta se află în întârziere și respectiv urmează să achite dobânzi de întârzieri conform art. 942 Cod Civil al RM.

Din considerentul că, pârâtul a recepționat doar pretenția nr. 688-2020 din 08.04.2020, fapt confirmat prin semnătura de pe aviz din 16.04.2020, s-a acordat pârâtului un termen 30 zile pentru achitarea pretenției în mărime de 27.081,00 lei, prin care pretenția a devenit scadentă la data 15.05.2020 și până la 31.01.2020 dobânda de întârziere constituie suma de 2.448,98 lei conform tabelului anexat.

Referitor la pretenția nr. 1286-2020 din data 19.06.2020 nu au fost calculate dobânzile de întârziere, din considerentul că pârâtul nu a recepționat pretenția, fapt confirmat prin Adeverința poștală, motivul nerecepționării pretenției fiind „nereclamant".

Totodată a menționat că, pârâtul urmează să compenseze cheltuielile de judecată care la momentul înaintării prezentei acțiuni constituie suma de 8.653,00 lei, dintre care 3.353 lei achitată cu titlu de taxă de stat și 5.300 lei onorariul avocatului.

A solicitat reclamantul încasarea de la Stoica Igor, IDNP *****, în folosul CA „General Asigurări" SA suma de 109.271,00 lei (una sută nouă mii două sute șaptezeci și unu,00) lei cu titlu de prejudiciu material; suma de 2.448,98 lei (două mii patra sute patruzeci și opt,98) lei cu titlu de dobânzi de întârziere; cheltuielile de judecată care la moment constituie suma de 8.653,00 lei dintre care 3.353,00 lei achitată cu titlu de taxă de stat, 5.300 lei onorariul avocatului și cheltuieli pentru citarea publică în mărime de 525,00 lei.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 28 februarie 2024 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări "General Asigurări" SA către Stoica Igor privind încasarea despăgubirii în ordine de regres.

- s-a încasat de la Stoica Igor, a.n. *****, c.p. *****, loc. în mun. Bălți, *****, nr.120, ap.5, în beneficiul Companiei de Asigurări "General Asigurări" SA , c/f 1016600035165, cu sediul în mun. Chișinău, str.Pușkin, nr.47/5, suma de 109 271 lei MD cu titlul de despăgubirea prejudiciului material produs în urma accidentului rutier care a avut loc la data de 12.12.2019, plus dobânda de întârziere în mărime de 2448, 98 lei MD, plus cheltuieli de judecată, cu titlul de taxă de stat-3353 lei MD, cu titlul de cheltuieli de asistență juridică-5300 lei MD, cu titlul de cheltuieli de citare publică-525 lei MD, în total-120 897,98 lei MD.

Măsura de asigurare, aplicată prin încheierea judecătorească din 15.02.2021, sechestrul asupra mijloacelor financiare, bunurile mobile și imobile ale pârâtului Stoica

Igor, a.n. *****, c.p. *****, loc. în mun. Bălți, *****, nr.120, ap.5, în limita valorii acțiunii -109 271 lei MD, se menține până la devenirea definitivă și executarea prezentei hotărâri judecătorești.

Solicitarea apelantului:

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 13 martie 2024 avocatul Sanduleac Diana în interesele lui Stoica Igor a contestat hotărârea Judecătoriei Ungheni din 28 februarie 2024 cu apel, solicitând casarea hotărârii cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de ”General Asigurări” SA.

Argumentele părților:

Argumentele apelantului:

În motivarea cererii de apel, avocatul Sanduleac Diana în interesele lui Stoica Igor a invocat că, nu este de acord cu hotărârea contestată, considerând-o nelegală și neîntemeiată, întrucât cauza civilă a fost examinată cu încălcarea normelor de competență și a dreptului la apărare.

Se arată că, dosarul a fost examinat în instanța de fond deja a doua oară, prima dată fiind trimis la rejudecare din motiv că nu era clară competența teritorială, deși din actele anexate la materialele dosarului, inclusiv încheierile și deciziile Curții de Apel Chișinău, rezultă că, instanța competentă era Judecătoria Bălți, având în vedere domiciliul pârâtului Stoica Igor în mun. Bălți. În pofida acestor constatări, cauza a fost examinată cu ignorarea regulilor de competență, ceea ce, în opinia apelantului, afectează legalitatea hotărârii.

Totodată, după trimiterea cauzei la rejudecare, pârâtul și reprezentantul său nu au fost informați despre reluarea examinării, nefiindu-le expediată nicio încheiere și nefiindu-le oferită posibilitatea de a depune referință sau alte cereri în apărare. Apelantul susține că, a aflat despre examinarea cauzei doar la primirea hotărârii, ceea ce constituie o încălcare a principiului contradictorialității și a dreptului la apărare, fiind privat de posibilitatea reală de a participa la examinarea cauzei și de a combate pretențiile reclamantului.

În acest sens, contestă apelantul examinarea cauzei în procedură cu valoare redusă, cu referire la prevederile art. 276² CPC, arătându-se că la data depunerii cererii de chemare în judecată suma solicitată depășea plafonul de 10 salarii medii pe economie, astfel încât cauza trebuia examinată în procedură generală. Aplicarea eronată a procedurii simplificate ar fi limitat în mod nejustificat drepturile procesuale ale pârâtului, inclusiv posibilitatea administrării probelor și solicitării unei expertize.

Apelantul contestă și modul de stabilire a prejudiciului, susținând că, nu a participat la constatarea daunelor, că procesele-verbale au fost întocmite de experți diferiți în zile

diferite și că sumele indicate sunt exagerate, depășind chiar valoarea mijlocului de transport. În lipsa participării sale, nu a avut posibilitatea de a contesta concluziile specialiștilor sau de a solicita efectuarea unei expertize repetate pentru stabilirea prejudiciului real.

Se mai invocă faptul că societatea de asigurări CA „General Asigurări" SA a achitat despăgubirea fără a informa pârâtul și fără a-i oferi posibilitatea de a participa la determinarea prejudiciului, iar ulterior a înaintat acțiune în regres. Prin analogie cu prevederile art. 69 CPC, se susține că actele și constatările efectuate fără participarea persoanei interesate nu pot produce efecte juridice în detrimentul acesteia, motiv pentru care apelantul consideră că reclamantul nu mai este îndreptățit să exercite acțiunea în regres în condițiile date.

În ceea ce privește dobânda de întârziere în sumă de 2448,98 lei, apelantul arată că nu exista o obligație contractuală directă față de asigurător și că intentarea acțiunii în regres reprezintă un drept al reclamantului, nu o creanță scadentă anterior, astfel încât nu sunt întrunite condițiile pentru calcularea dobânzii de întârziere. Se mai menționează că, reclamantul putea depune cererea într-un termen mai scurt de la achitarea despăgubirii, fără a genera acumularea dobânzii.

În concluzie, apelantul solicită admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și rejudecarea cauzei cu respectarea competenței teritoriale, a procedurii corespunzătoare și a dreptului la apărare, inclusiv prin reevaluarea probelor și stabilirea corectă a prejudiciului pretins.

Argumentele intimatului:

Prin referința depusă la cererea de apel, intimata CA „General Asigurări" SA susține că, apelul este unul formal, lipsit de argumente juridice pertinente și că nu combate temeiul de drept al acțiunii în regres și nici probele administrate la dosar.

Se arată că, atât reclamantul, cât și instanța de fond au purtat corespondența cu pârâtul la adresa expres indicată de acesta în actele privind producerea accidentului și în dosarul de daună, adresă care este reconfirmată inclusiv în cererea de apel.

Prin urmare, susținerea apelantului privind necitarea sau lipsa informării este calificată drept nefondată, menționându-se că eventualele neprezentări sau nerecepționări ale corespondenței sunt imputabile exclusiv apelantului.

Cu referire la pretinsa neparticipare la constatarea prejudiciului, intimata arată că, apelantul a participat personal la constatarea deteriorărilor pentru unul dintre automobile, semnând procesul-verbal, iar în privința celuilalt vehicul a solicitat expres constatarea în lipsa sa. Se subliniază că, procedura de evaluare a daunelor reprezintă o activitate tehnică și intelectuală realizată de specialiști autorizați, care nu presupune obligatoriu

participarea părților, iar afirmațiile apelantului privind exagerarea sumelor nu sunt susținute prin probe sau expertize alternative.

În ceea ce privește temeiul regresului, intimata precizează că, acesta rezultă din dispozițiile legale aplicabile asigurării, iar apelantul nu a combătut în mod concret existența acestui temei. Se arată că obligația de plată a despăgubirilor derivă din lege, iar asigurătorul, după achitarea despăgubirii către persoana păgubită, are dreptul de regres împotriva persoanei vinovate de producerea accidentului. Se mai menționează că, asigurătorul acționează în cadrul obligațiilor sale legale și sub supravegherea autorităților competente, neputându-se susține că plata despăgubirii ar fi fost făcută arbitrar sau cu rea-credință.

Referitor la dobânda de întârziere, intimata arată că, aceasta a fost calculată în conformitate cu legea, începând cu momentul în care apelantul a fost pus în întârziere prin pretindere scrisă recepționată, iar ulterior prin introducerea acțiunii în judecată, care, potrivit Codului civil, se asimilează unei cereri de executare din partea creditorului. Se subliniază că, apelantul a avut posibilitatea de a executa benevol obligația sau de a negocia modalitatea de achitare, însă a adoptat un comportament pasiv. În continuare, intimata solicită și încasarea dobânzilor suplimentare generate după pronunțarea hotărârii primei instanțe, până la data examinării apelului, invocând dispozițiile Codului civil și ale Codului de procedură civilă care permit solicitarea dobânzilor ajunse la termen în etapa apelului.

Cu privire la competența instanței, intimata susține că, Judecătoria Ungheni a fost competentă să examineze cauza, întrucât accidentul rutier a avut loc în raza teritorială a acesteia, iar în materia asigurărilor legea permite alegerea competenței inclusiv la locul producerii evenimentului asigurat.

În concluzie, indică că, hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată, că apelul nu conține argumente serioase care să justifice casarea acesteia și solicită respingerea apelului cu menținerea hotărârii atacate, precum și încasarea de la apelant a dobânzilor de întârziere suplimentare calculate până la data examinării cauzei în apel.

Poziția părților în ședința instanței de apel:

În ședința instanței de apel, reprezentantul apelantului avocatul Sanduleac Diana a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral, invocând, în acest sens, motivele de fapt și de drept expuse în cererea de apel.

Apelantul Stoica Igor și intimatul CA „General Asigurări” SA nu s-au prezentat în ședința instanței de apel, procedura citării legale fiind respectată.

Astfel, Colegiul a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa părților neprezente şi a dispus examinarea cauzei în absența lor, prin prisma dispozițiilor 379 alin. (2) Cod de procedură civilă. Or, impedimente în acest sens nu s-au stabilit.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participantul prezent la ședință, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul civil şi de contencios administrativ consideră pasibilă de respingere cererea de apel cu menținerea soluției instanței de fond din considerentele ce urmează.

Potrivit art.362 alin.(1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de apel constată că, dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 28 februarie 2024 /f.d.241, vol.I/, astfel, apelul din 13 martie 2024 /f.d.3, vol.II/ a fost declarat în termen.

Potrivit prevederilor art.385 lit.a) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.

În temeiul art.373 alin.(1)-(3) CPC, (1) instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

În conformitate cu prevederile art.118 alin.(1), (3) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Art.121 CPC prevede că, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 130 alin.(1) al aceluiaşi act normativ prevede că, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Potrivit art. 130 alin.(1) CPC, statuează că, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multeaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Articolul 5 alin. (1) CPC declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

În temeiul prevederilor art. 15 alin.(1) Cod Civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

Din materialul probator rezultă că, la data de 12.12.2019, în or. Ungheni, Tr. R 17 km, pârâtul Stoica Igor conducând autovehiculul Renault Clio, cu n/î *****, a fost implicat într-un accident rutier, tamponând autovehiculul Ford Fusion, cu n/î ***** și autovehiculul Mercedes Sprinter, cu n/î *****.

Conform procesului - verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 0491772 din 16.12.2019, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Stoica Igor, fapt pentru care a fost amendat conform art. 242 alin.(2) Cod Contravențional RM /f.d. 9, vol.I/. Potrivit procesului verbal cu privire la contravenție Stoica Igor a condus mijlocul de transport Renault Clio cu n/î ***** ignorând prevederile pct. 45 din Regulamentul Circulației Rutiere, prin ce a comis o contravenție prevăzută de art. 242 alin. (1) Cod Contravențional.

Conform contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule Nr. RCAI-004784590 din 29.03.2019, emisă de asiguratorul CA „General Asigurări” Societate pe Acțiuni, calitatea de asigurat o are Grușca Rodica, pentru exploatarea autovehiculului de model Renault Clio cu n/î ***** /f.d.10,11, vol.I/.

Reclamantul CA „General Asigurări” Societate pe Acțiuni potrivit procesului-verbal de constatare a daunelor nr. 2163-19-RCA /f.d.13-14, vol.I) a stabilit deteriorările automobilului Ford Fusion cu n/î ***** în baza evaluării evaluatorului independent SRL „Eurotaxglass” Nr. 2163-19-RCA în mărime de 27.081,00 lei /f.d.15-16, vol.I/. Iar, prin

Ordinul de plată nr. 671 din 31.03.2020 /f.d.18/ despăgubirea de asigurare în sumă de 27,081 lei a fost achitată.

La data 02.01.2020, a fost întocmit Procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 2185-19-RCA prin care au fost stabilite deteriorările existente la automobilul Mercedes Sprinter cu n/î ***** în baza căruia evaluatorul independent SRL „TRUCK" a emis Actul de îndeplinire a lucrărilor /f.d.22, vol.I), fiind stabilite următoarele sume spre achitare: 78.750,00 lei achitată cu titlu de despăgubirea de asigurare; 2.640 lei achitată pentru tractarea autovehiculului; 800,00 lei achitată pentru efectuarea calculului/costului de reparație pentru autovehiculul Mercedes Sprinter cu n/î *****. Potrivit Ordinului de plată nr. 5535 din 09.06.2020 /f.d.27/ a fost achitată suma totală de 82190 lei, pentru reparația autovehiculului Mercedes Sprinter cu n/î *****.

Astfel, Colegiul civil reține că, reclamantul a achitat pentru ambele autovehicule deteriorate în urma accidentului rutier din 12.12.2019, din vina pârâtului Stoica Igor, suma totală în mărime de 109.271,00 lei.

La data 08.04.2020 a fost expediată în adresa pârâtului pretenția cu nr.688-2020 privind recuperarea prin regres a daunei în mărime de 27.081,00 lei /f.d.31, vol.I/ și pretenția cu nr. 1286-2020 din data 19.06.2020 /f.d.28, vol.I/ privind recuperarea prin regres a daunei în mărime de 82.190,00 lei, fiind acordat în ambele cazuri un termen de 30 zile pentru achitarea sumelor pentru prejudiciul cauzat în mărime totală de 109.271,00 lei, fie pentru prezentarea la sediul reclamantului în scopul încheierii unei tranzacții și examinarea posibilității de achitare în rate.

Potrivit Avizului de recepție DS9350164112AS, pârâtul Stoica Igor a recepționat doar pretenția nr. 688-2020 din 08.04.2020 /f.d.32, vol.I/.

Odată ce pretențiile nu au fost satisfăcute de către pârât, la data de 15.12.2021, CA „General Asigurări" Societate pe Acțiuni a depus cerere de chemare în judecată către Stoica Igor, privind recuperarea prin regres a daunei /f.d.5-8, vol.I/.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 28 februarie 2024 s-a încasat de la Stoica Igor în beneficiul Companiei de Asigurări "General Asigurări" SA , c/f 1016600035165, cu sediul în mun. Chișinău, str.Pușkin, nr.47/5, suma de 109 271 lei MD cu titlul de despăgubirea prejudiciului material produs în urma accidentului rutier care a avut loc la data de 12.12.2019, dobânda de întârziere în mărime de 2448, 98 lei MD, cheltuieli de judecată, cu titlul de taxă de stat suma de 3353 lei MD, cu titlul de cheltuieli de asistență juridică suma de 5300 lei MD, cu titlul de cheltuieli de citare publică suma de 525 lei MD, în total-120 897,98 lei MD. Măsura de asigurare, aplicată prin încheierea judecătorească din 15.02.2021, sechestrul asupra mijloacelor financiare, bunurile mobile și imobile ale pârâtului Stoica Igor, a.n. *****, c.p. *****, loc. în mun. Bălți, *****, nr.120, ap.5, în limita valorii acțiunii -109 271 lei

MD, se menține până la devenirea definitivă și executarea prezentei hotărâri judecătorești /f.d.8-12, vol.II/.

Instanța și-a întemeiat soluția pe faptul că, prin procesul verbal contravențional, s-a constatat conducerea de către pârâtul Stoica Igor a mijlocului de transport de model Renault Clio cu n/î *****. Totodată, reieșind din clauzele contactului de asigurare, acesta a fost încheiat pentru un număr limitat de persoane, iar persoana vinovată nu a fost inclusă în contract în calitate de persoană admisă să utilizeze autovehiculul pentru care s-a încheiat contractul. Prin urmare Stoica Igor nu beneficia de protecția de asigurare la conducerea autovehiculului de model Renault Clio cu n/î *****, potrivit contractului de asigurare obligatorie conform căruia calitatea de asigurat o are Grusca Rodica, or reclamantul CA „General Asigurări" Societate pe Acțiuni este îndreptățit de a revendica compensarea sumei despăgubirii de asigurare de la Stoica Igor, pe calea acțiunii în regres.

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 13 martie 2024 avocatul Sanduleac Diana în interesele lui Stoica Igor a contestat hotărârea Judecătoriei Ungheni din 28 februarie 2024 cu apel, solicitând casarea hotărârii cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de "General Asigurări" SA /f.d.29-30/.

La data de 15 ianuarie 2025, reprezentantul CA „General Asigurări" SA Viaceslav Botnari a depus referință la cererea de apel prin care a solicitat respingerea acestuia și încasarea de la Stoica Igor în beneficiul CA „General Asigurări" SA suplimentar suma de 12837,10 lei cu titlu de dobânzi de întârziere pentru perioada 28.02.2024-21.01.2025 /f.d.48-51, vol.II/.

Conform prevederilor art.9 Cod civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sânt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile; c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligaţii; d) în urma creării şi dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

În baza art.19 alin. (1) Codul civil, (1) În condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel.

În temeiul art. 1822 Cod civil, (1) Prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părți (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz, terțului păgubit o prestație bănească (indemnizație ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare.

Potrivit art. 1856 alin.(1) Cod civil, (1) Asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare, precum și eventualele cheltuieli de diminuare a prejudiciului, se subrogă, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului față de terțul căruia îi revine obligația să repare prejudiciul cauzat, dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

În conformitate cu dispozițiile art.1998 alin.(1) Cod civil, (1) Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Art. 2024 alin.(1) Cod Civil prevede că, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 8 alin.(2) lit.a), b) din Legea nr. 414 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto dintre persoana fizică, cu excepția întreprinzătorului individual, și asigurător se încheie în mod obligatoriu: a) cu indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr limitat de utilizatori); sau b) fără indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr nelimitat de utilizatori).

Totodată, în corespundere cu prevederile art. 29 lit.d) din Legea nr. 414 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, Asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci cînd persoana răspunzătoare de producerea accidentului nu este inclusă în contractul de asigurare încheiat între proprietarul sau utilizatorul autovehiculului și asigurătorul de răspundere civilă auto.

Potrivit art. 942 alin.(1), (2) Cod Civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale. Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadență obligația pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de

întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, instanța de apel constată că instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Or, din materialele cauzei rezultă fără echivoc că, prejudiciul material în sumă totală de 109 271 lei a fost achitat de reclamantul CA „General Asigurări" SA în temeiul contractului de asigurare obligatorie RCA, în urma accidentului rutier produs din vina pârâtului Stoica Igor, fapt confirmat prin procesul-verbal contravențional și actele de constatare a daunelor.

Totodată, s-a constatat că, pârâtul nu era inclus în contractul de asigurare în calitate de persoană admisă să utilizeze autovehiculul, contractul fiind încheiat cu număr limitat de utilizatori.

De altfel, Colegiul civil reiterează că, potrivit art. 29 din Legea nr. 414 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto și art. 2024 Cod civil, asigurătorul are drept de regres împotriva persoanei răspunzătoare de producerea prejudiciului în cazul în care aceasta nu este inclusă în contractul de asigurare.

Deci, instanța de fond a aplicat corect aceste dispoziții, iar apelantul nu a combătut în mod pertinent și concludent existența temeiului juridic al regresului, limitându-se la afirmații generale privind presupuse încălcări procedurale.

În acest sens, cu privire la pretinsa neinformare și încălcarea dreptului la apărare, nu pot fi reținute argumentele apelantului privind lipsa citării sau neparticiparea la procedura de constatare a daunelor. Deopotrivă, din materialele cauzei rezultă că, corespondența a fost expediată la adresa expres indicată de apelant, pretențiile au fost comunicate, apelantul recepționând cel puțin o somație, iar instanța de fond a realizat inclusiv citare publică.

Mai mult, apelantul nu a prezentat probe care să demonstreze imposibilitatea obiectivă de a participa la proces sau de a contesta actele de constatare a prejudiciului. Or, potrivit principiului disponibilității și sarcinii probei prevăzut la art. 118 CPC, partea care invocă o circumstanță trebuie să o dovedească. Apelantul nu a demonstrat caracterul eronat al concluziilor instanței de fond și nici exagerarea prejudiciului stabilit prin acte oficiale și confirmat prin ordine de plată.

Cu privire la criticile apelantului aduse procedurii de examinare și competență, instanța de apel subliniază că, eventuala nemulțumire a apelantului privind modalitatea de

examinare în primă instanță este lipsită de relevanță practică în prezenta fază procesuală, întrucât cauza a fost examinată în fața instanței de apel în ordine generală, cu respectarea principiului contradictorialității, a dreptului la apărare și a posibilității părților de a formula apărări, obiecții și de a prezenta probe suplimentare în condițiile legii.

Prin urmare, chiar presupunând existența unor eventuale deficiențe procedurale în prima instanță– acestea au fost înlăturate prin examinarea cauzei în apel în procedură generală, astfel încât nu poate fi reținută vreo încălcare efectivă a dreptului la un proces echitabil sau a dreptului la apărare al apelantului.

În aceste condiții, susținerile privind pretinsa examinare eronată a cauzei în procedură cu valoare redusă nu pot constitui temei pentru casarea hotărârii atacate.

În ceea ce privește competența teritorială, instanța de apel reține că, potrivit art. 39 alin.(13) Cod de procedură civilă, acțiunile în materie de asigurări pot fi înaintate la instanța de la domiciliul asiguratului, de la locul aflării bunurilor sau de la locul producerii accidentului. Or, norma instituie o competență teritorială alternativă în favoarea reclamantului, oferindu-i dreptul de a alege una dintre instanțele prevăzute de lege.

Din materialele cauzei rezultă că, accidentul rutier a avut loc în raza teritorială a Judecătoriei Ungheni, astfel încât sesizarea acestei instanțe este pe deplin conformă dispozițiilor legale. Prin urmare, susținerile apelantului privind pretinsa necompetență a instanței de fond sunt neîntemeiate și nu pot constitui temei pentru casarea hotărârii atacate.

În ceea ce privește susținerile referitoare la anterioara restituire a cererii, acestea nu influențează legalitatea hotărârii atacate, întrucât cauza a fost examinată ulterior cu respectarea normelor de competență stabilite definitiv.

Cu privire la dobânda de întârziere, instanța de fond a aplicat corect prevederile art. 942 Cod civil.

De altfel, s-a constatat că, apelantul a fost somat, i s-a acordat termen de executare, obligația devenind scadentă la data de 15.05.2020 și până la 31.01.2020 fiind calculată doar pentru suma pentru care a fost recepționată pretenția. Or, Colegiul civil reține că, calculul dobânzii în mărime de 2 448,98 lei este confirmat prin tabelul anexat /f.d.33-49, vol.I/ și nu a fost combătut printr-un contra-calcul.

Prin urmare, soluția privind încasarea dobânzii este legală și întemeiată.

Cu privire la cererea intimatului privind încasarea dobânzii de întârziere suplimentare pentru perioada 28.02.2024 - 21.01.2025, instanța de apel o consideră întemeiată.

Potrivit art. 372 alin. (3) Cod de procedură civilă, în apel pot fi solicitate dobânzi, penalități și alte venituri ajunse la termen după emiterea hotărârii primei instanțe.

Totodată, conform art. 942 Cod civil, în cazul neachitării la scadență a unei sume de bani, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere până la data executării efective a obligației.

Din materialele cauzei rezultă că, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la 28.02.2024, iar obligația stabilită prin aceasta nu a fost executată, astfel încât suma datorată a continuat să genereze dobândă de întârziere. În aceste condiții, cererea privind încasarea dobânzii de întârziere suplimentare urmează a fi admisă.

Prin urmare, instanța de apel va dispune încasarea de la Stoica Igor în beneficiul CA"General Asigurări"SA dobânda de întârziere suplimentară pentru perioada 28.02.2024 - 21.01.2025 în mărime de 3181,46 lei /f.d.84, vol.II/.

Cu referire la cheltuielile de judecată, Colegiul civil reține că, conform art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 94 Cod de procedură civilă, (1) Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului- proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Conform art. 96 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. (1^1) Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Așadar, reclamantul a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată din contul pârâtului compuse din: taxa de stat, taxa de timbru și cheltuieli de asistență juridică, confirmate cu bonurile de plată anexate la materialele cauzei.

Raportând normele vizate la caz, reieșind din soluția adoptată asupra fondului cauzei, Colegiul civil conclude că, instanța de fond just a încasat de la Stoica Igor în beneficiul Companiei de Asigurări „General Asigurări" Societate pe Acțiuni cheltuielile de judecată compuse din: taxa de stat - 3353,00 lei, cheltuieli de citare publică - 525,00 lei și cheltuieli de asistență juridică - 5300,00 lei.

Drept urmare, Colegiul reține că, apelantul Stoica Igor reprezentat de avocatul Sanduleac Diana nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea justificării ilegalității hotărârii instanței de fond, iar argumentele expuse în apel sunt similare celor examinate de instanța ierarhic inferioară, circumstanță care evidențiază caracterul declarativ al acestuia, lipsit de conținut și evidențiază simplul fapt al dezacordului apelantului cu soluția dată de instanța de fond, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a apelului.

La fel, instanța de apel va aprecia ca una întemeiată concluzia instanței de fond potrivit căreia măsura de asigurare a acțiunii sub formă de sechestru aplicată asupra bunurilor mobile, imobile cât și asupra mijloacelor financiare ale pârâtului Stoica Igor, prin încheierea instanței de judecată din 15.02.2021 /f.d.60-61, vol.I/ se menține până rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești și executarea ei, or, în accepțiunea art.180 alin.(3) CPC, (3) în cazul respingerii acțiunii, măsurile anterioare de asigurare a acţiunii se menţin pînă cînd hotărîrea judecătorească devine definitivă. În cazul admiterii acţiunii, măsurile anterioare de asigurare îşi păstrează efectul pînă la executarea hotărîrii judecătoreşti.

Deci, având în vedere că, prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material și procedural, a verificat și apreciat probele administrate în conformitate cu art.130 Codul de procedură civilă și a emis hotărâre legală, iar argumentele invocate de către apelant sunt declarative, Colegiul civil, ajunge la concluzia de a respinge apelul cu menținerea hotărârii judecătorești contestate.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.a) Codul de procedură civilă, completul de judecată al Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord, -

decide:

Respinge apelul declarat de avocatul Sanduleac Diana în interesele lui Stoica Igor.

Menține hotărârea Judecătoriei Ungheni din 28 februarie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de CA”General Asigurări”SA către Stoica Igor privind încasarea în ordine de regres a despăgubirii.

Încasează de la Stoica Igor în beneficiul CA”General Asigurări”SA dobânda de întârziere suplimentară pentru perioada 28.02.2024 - 21.01.2025 în mărime de 3181,46 (trei mii una sută optzeci și unu lei 46 bani) lei.

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicarea deciziei motivate, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Costaș** **Ivan Parii**